

Eğitim Programları

AKAİD

Giriş

Bu program işlenirken her hafta bir cüz olmak üzere bir mealin ve Riyâüsalihin'in okunması tavsiye edilir.

Akaidin konusunu tamamen gaybi meseleler oluşturmaktadır ve bilgi kaynağı da vahiydir. Programın amacı, dinin temeli olan akaidin temel kaynaklara dayalı olarak öğrenilmesini sağlamaktır. Bu da insanın vahiyle sağlıklı bir iletişim kurmasıyla mümkündür. Konular işlenirken başvurulması önerilen kaynaklar ve ele alınması gereken ayet ve hadisler bu iletişimi sağlamaya matuftur.

Hazırlanan programda konular haftalara bölünmüş, her konunun amacı ayrıca belirtildikten sonra kaynaklar bölümünde konuyla ilgili kitaplara, ayet ve hadislere yer verilmiştir.

Konuyla İlgili Önerilen Kitaplar

1. Âlemlerin Rabbi Allah, Mustafa İslamoğlu, Düşün Yayıncılık
2. Ahiret Bilinci, Hüseyin Özhazar, Tire Kitap
3. Büyük İslam İlmihali, Ömer Nasuhi Bilmen, Timaş Yayınları
4. İman ve İbadetler İlmihali 1-2, Komisyon, Diyanet Vakfı Yayınları
5. Ahiret Bilinci, Hasan Eker, Düşün Yayıncılık
6. Delilleri ile İslam Akaidi, Prof. Dr. Mehmet Bulut
7. Ana Hatları ile İslam Akaidi ve Kelamı, Ahmet Saim Kılavuz
8. Kalam ilmine giriş, Cemalettin Erdemci, Dem Yayınları

1. HAFTA

AKAİD NEDİR? AKAİDİN KONUSU

- Akaidin dayandığı kaynaklar

Ezber ayeti: Yunus 19

AMAÇ / KAZANIM

- Sağlam bir itikada/imana sahip olması gerektiğini kavrar. Müslüman- da inanç ve düşünce disiplini ve ciddiyetinin gerekliliğini kavrar.

KAYNAKLAR

- Sorularla Tevhid ve Akaid, Mehmet Alptekin, Çıra Yay.
- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- "Akaid" DİA maddesi, Ahmet Saim Kılavuz

2. HAFTA

İSLAM'DA BİLGİ KAYNAKLARI

- İslam'a göre bilgi kaynakları: Duyu organları, akıl, doğru haber.
- İslam'da aklın önemi ve değeri, akletmek, akli kullanmak, Kur'an-ı Kerim'e göre akıl ve duyu organlarının önemi ve bilgi kaynağı olması. Tamamlayıcı bilgi: Aklın gücü, sınırı ve sorumluluğu. Araştırma konusu: ilham ve rüya, bilgi kaynağı mıdır?

Ezber ayeti: Zümer 9

AMAÇ / KAZANIM

- İslam'a göre bilgi kaynaklarını öğrenir.
- Vahiy ve mütevatir hadislerin akidede delil olduğunu kavrar. Kur'an'a göre aklın önemini, fonksiyonunu, sorumluluklarını ve sınırlarını kavrar.

KAYNAKLAR

- Delilleri ile İslam Akaidi, Prof. Dr. Mehmet Bulut
- Ana Hatları ile İslam Akaidi ve Kelamı, Ahmet Saim Kılavuz,
- Kelam İlmine Giriş, Cemalettin Erdemci
- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Cihat Tunç, İnsana Özgü Bilgi Elde Etme Yolları veya Bilginin Kaynağı Problemi, Bilimname : Düşünce Platformu, 2004/1, cilt: II, sayı: 4, s. 49-57.

3.HAFTA**ALLAH'A İMAN**

- İman nedir?
- İmanın kısımları, çeşitleri, şartları. İslam kavramının tanımı

Ezber ayeti: Bakara 136**AMAÇ / KAZANIM**

- İmanın anlamı, mahiyeti, önemi, şartları ve çeşitlerini öğrenir.
- Mümin kimsenin akidesinin kapsama alanlarını kavrar. Her şeyin başlangıcının ve sonunun Allah olduğunu, imanın ve hayat ilkelerinin bu inanca göre tanzim edilmesi gerektiğini kavrar. Müminin inancı ve yaşantısıyla huzur duyduğu, çevresine de güven veren kimse olduğunu kavrar.

KAYNAKLAR

- Ayetler: İhlâs 1-3, Haşr 22-24, En'am 103
- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Kur'an Fihristi, Recep Aykan, Pınar Yayınları
- Abdül Rauf, Muhammed,
- Kur'an'ın İman ve İslam Terimlerini
- Kullanışı Üzerine Bazı Notlar,
- çeviren: Ömer Aydın, Kur'an Mesajı:
- İlmî Araştırmalar Dergisi, 1997, cilt: I, sayı: 2, s. 69-75

4. HAFTA**İMAN-AMEL İLİŞKİSİ**

- İman bakımından insan. İman-amel ilişkisi.
- Büyük günahlar.

Ezber ayeti: Hacc 35**AMAÇ / KAZANIM**

- İslam inancına sahip toplumlarla inanmayan toplumlar arasındaki farkı kavrar.
- Amel ile iman arasındaki ilişkiyi öğrenir.
- Eyleme dönüşmeyen imanın sorgulanmasının gerektiğini kavrar.
- Müminin büyük günahlardan uzak yaşaması gerektiğini kavrar.
- Tevbe edilmeden işlenen ve süreklilik arzeden günahların imana zarar verebileceğini kavrar.

KAYNAKLAR

- Ayetler: Bakara 177, Hacc 35
- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- İman ve Hayat, Yusuf el-Karadavi, Hilal Yayınları
- İman Küfür Sınırı, A. Saim Kılavuz, Sh: 68-72.
- Ayetler: Bakara 177, Hacc 35, Necm 32, Nisa 31
- Aydın, Ali Arslan, Kur'an-ı Kerim'den İki İlâhî Esas İman ve Salih Amel, Diyanet İlmî Dergi [Diyanet Dergisi], 1981, sayı: Hicret özel sayısı, s. 181-203

5. HAFTA

İMAN-AKIL İLİŞKİSİ

- İman-akıl ilişkisi
- İman-kalp ilişkisi

Ezber ayeti: Bakara 256

AMAÇ / KAZANIM

- Akıl ve iradenin imanda kıstas olduğunu kavrar. Zira akılı olmayan, mükellef de değildir. Kalpte kesin inanç hâline gelen bilginin hayatı şekillendirdiğini kavrar.

KAYNAKLAR

- İman ve Hayat, Yusuf el-Karadavi, Hilal Yay.
- İman-Küfür Sınırı, A. Saim Kılavuz
- Kur'an'da Akıl-İman İlişkisi, Muammer Esen, Ankara Ün. İlahiyat Fakültesi Dergisi, 52:2(2011), ss. 85-96. <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/37/1633/17503.pdf>

6. HAFTA

TEVHİD VE ŞİRK

- Kelime-i tevhid, kelime-i şehadet
- Tevhid ve şirk kavramlarının açıklanması

Ezber ayeti: Al-i İmran 64

AMAÇ / KAZANIM

- Kelime-i tevhid ve kelime-i şehadetin anlam ve mahiyetini öğrenir. Tevhid kavramını içselleştirir.
- İslam akidesinin temelini tevhid olduğunu kavrar.
- Tevhidin zıddının "şirk" olduğunu, şirkin en büyük zulüm ve günah olduğunu kavrar.

KAYNAKLAR

- Hadisler: Muvatta, Salât 84 (1,171); Müslim, İman 37 (23)
- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Kur'an'a Göre Dört Terim, Mevduci, Beyan Yay.
- Tevhidi Varoluş, Ramazan Kayan, Sh: 15-29
- Allah, M. İslamoğlu, Sh: 35-45.
- Tevhidin Hakikati, Yusuf el-Karadavi, Sh: 7-61
- 20. Yüzyılda Tevhid ve Şirk, Mehmed Alagaş

7. HAFTA**TEVHİD**

- Tevhid ve İhlâs Suresi
- Tevhid ve Bakara 255-256
- Tevhid ve Haşr Suresi

Ezber ayeti: Bakara 255-256

AMAÇ / KAZANIM

- Tevhidin Kur'an'daki ifade tarzlarını öğrenir. Akidesini Kur'an'dan örneklerle güçlendirir.

KAYNAKLAR

- Hak Dini Kur'an Dili, Bakara 255-256
- Fizilal'il Kuran, Tefhim'ül Kur'an

8. HAFTA**ALLAH'A İMAN**

- Allah'a iman
- Allah'ın ve birliğinin delilleri

Ezber ayeti: Rum 30

AMAÇ / KAZANIM

- Her şeyin sahibi olarak Allah'ın varlığını ve birliğini kavrar. Zihinlerde sahih bir Allah (cc) algısının yerleşmesinin gerekliliğini kavrar. Allah'a iman disiplininin oluşturulması gerekliliğini kavrar.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- http://www.mustafaislamoglu.com/iman-allah-i-hakkiyla-takdir-etmektir_d5082.html
- Düzgün, Şaban Ali, Kur'an'ın Tevhid Felsefesi, Kelâm Araştırmaları Dergisi, 2005, cilt: III, sayı: 1, s. 3-21

9. HAFTA**ALLAH'IN SIFATLARI**

- Allah'ın sıfatları: zati sıfatlar, subuti sıfatlar

Ezber ayeti: Haşr 22, 23, 24

AMAÇ / KAZANIM

- Allah'ı, evrendeki tezahürleriyle birlikte zati ve subuti sıfatlarıyla da tanımanın önemini kavrar.
- Kur'an ayetlerinde geçtiği şekliyle "Allah" tasavvurumuzun oluşması, yaratılmışlarda var olan sıfatlarla Allah'ın (cc) sıfatlarının farkını kavrar.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Kur'an Fihristi, Recep Aykan, Pınar Yay.
- Esmâ-i Hüsnâ, M. İslamoğlu

10. HAFTA

MELEKLERE İMAN

- Meleklerle iman, meleklerin özellikleri
- Meleklerin isimleri ve vazifeleri
- Meleklerle imanın fert ve toplum hayatındaki yeri

Ezber ayeti: Fussilet 38

AMAÇ / KAZANIM

- Meleklerin yaratılışları ve tabiatlarını öğrenir.
- Meleklerle ilgili doğru bilgiye ulaşır.
- Yanlış bilgilerden arınmanın gerekliliğini kavrar.
- Meleklerin hayatımızdaki önemini kavrar. Meleklerin görev ve sorumlulukları konusunda gerekli bilgileri öğrenir.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Secde 5
  - Meleklerin özellikleri:**
  - Allah'ın emirlerine sürekli uyarlar. Saffat 164-166, Enbiya 27, Fussilet 38
  - İnsanların haklarında bilgi sahibi değillerdir. Zuhruf 19
  - Olağanüstü güçlüdürler. Murselat 1-6
    - Meleklerin görevleri:**
    - Dünya işlerini yaparlar. Mearic 4
    - İnsanları korurlar. Rad 11, Al-i İmran 124,125,126
    - Amelleri kaydederler. Kaf 17,18 İnfitar 10,11,12; En'am 61
    - Ruhları alırlar. Secde 11, En'am 61, Muhammed 27
    - Ölüm anında, mahşerde, cennet ve cehennemde görevlidirler. Fussilet 31, 32, 33, Zümer 73, Müddessir 30, 31
    - Elçi olarak gönderilirler. Necm 10, Kıyame 18, Meryem 64
    - Melek, cin, şeytan konusunda: İman ve Tavır, M. Beşir Eryarsoy, Sh: 125-134
    - <http://www.yenisafak.com/yazarlar/fatmabarbarosoglu/meleklerle-iman-azalinca-ahlak-zayıflar-2038498>
    - Aydın, A. Arslan, Melekler ve İslam Akidesindeki Yeri, Diyanet İlmî Dergi 1966, cilt: V, sayı: 11, s. 301-304

11. HAFTA

KUR'AN'DA VARLIK TÜRLERİ

- Şeytan/İblis ve cinler. Şeytan ve cin arasındaki farklar.
- “Şeytan insanların apaçık düşmanıdır.”

Ezber ayeti: Nisa 120

AMAÇ / KAZANIM

- İnsan, melek ve cinler arasındaki özellikleri ve yaratılış farklılıklarını kavrar.
- Şeytan-insan ilişkisi ve şeytanın insanoğluna düşmanlığının nedenlerini kavrar. (Bu konuyu “Yaratılış Kıssası” ile birlikte işler.)
- Şeytan karakterli insanların da olabileceğini, şeytandan Allah'a sığınmak gerektiğini (Nas Suresi tefsiri eşliğinde) kavrar.
- Her üç kavramı doğru tanıır ve yerinde kullanması gerektiğini fark eder. Aşırı gelenekselci ve aşırı genellemeçi modernist yaklaşımlardan uzak kalması gerektiğini kavrar.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- İlmihal, DİB, Sh: 95-98
- Cinler: Rahman 14-16, Hicr 26-27. Şeytan: Sad 75-81
- Şeytan insanları azdırır. Sad 82, A'raf 16, 17, Nisa 119
- Şeytana uyulmasını Allah yasaklamıştır. Fatır 6, Bakara 168, 169, 208, Nur 21, İbrahim 22. Ayetler: Hicr 30-34
- Fizilal'il-Kur'an, Cilt 9, Sh: 122-125 Ayetler: Bakara 14
- Hak Dini Kur'an Dili, Cilt 1, Sh: 214
- “Şeytan” maddesi, DİA, İlyas Çelebi “Cin” maddesi, DİA, Ahmet Saim Kılavuz

12. HAFTA

KİTAPLARA İMAN

- Kitapların isimleri ve indiriliş gayeleri
- Kur'an nedir? Kur'an'da kitap kavramı.

Ezber ayeti: A'raf 204

AMAÇ / KAZANIM

- Peygamberler aracılığıyla insanlığa gönderilen kitap ve sayfeleri tanıır.
- Kitapların insan-Allah ilişkilerinin korunmasındaki önemini ve insanların kitaplara müdahalesinin sonuçlarını kavrar.
- Kur'an'ın özelliklerini ve diğer kitaplardan farkını kavrar. Nazil olmaya başladığından günümüze kadar geçirdiği merhaleleri öğrenir.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Aksakal, Zeynep Nermin, Kur'an'a Göre Ehl-i Kitabın Kutsal Kitaplarıdaki Ayetleri Tahrifi, Gizlemesi ve Ayetlerle Amel Keyfiyeti, Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2017, cilt: IV, sayı: 2, s. 73-108.
- Bakara 2, Zümer 23, A'raf 204, İbrahim 52

13. HAFTA

KUR'AN'A NASIL YAKLAŞMALIYIZ

- Kur'an'a nasıl yaklaşmalıyız?
- Kur'an'ın tarihçesi

Ezber ayeti: Şura 52

AMAÇ / KAZANIM

- Kur'an'ı Allah'ın kelamı olduğu bilinciyle okur, geleneksel saygı anlayışlarının yanlış olduğunu kavrar. Kur'an'a bütüncül yaklaşmak gerektiğini, Kur'an'a parçacı yaklaşmak, kendi düşüncesini tasdik ettirmek için değil, onu anlamak ve yaşamak için okumak gerektiğini kavrar.
- Nazil olmaya başladığından günümüze kadar geçirdiği merhaleleri öğrenir.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Tefsir Usulü, İsmail Cerrahoğlu, Diyanet Vakfı Yay.
- Parçacı yaklaşım. Hicr 90-91
- Az bir pahaya satmak. Bakara 174-176
- Gizlemek. Bakara 159-160
- Müminlerin imanını, kafirlerin küfürünü artırır. Enfal 2, Tevbe 124-125, Furkan 73
- Kur'an-ı Kerim sorumluluğu ve Kur'an-ı Kerim'e tabi olmak. Haşır 21, Zuhuruf 43-44, Enfal 20-22
- Kur'an-ı Kerim Tarihi, Muhammed Hamidullah, Beyan Yay.
- Ünver, Mustafa. Kur'an Vahyinin Kıtıplaşma Sürecine Bir Bakış, Diyanet İlmî Dergi, 2010, cilt: XLVI, sayı: 2, s. 45-78

14. HAFTA

PEYGAMBERLERE İMAN

- Peygamberlere iman, peygamberlere niçin iman ederiz?
- İnsanların peygamberlere olan ihtiyacı

Ezber ayeti: Fatır 24 veya Nahl 36

AMAÇ / KAZANIM

- Peygamberlerin hayatımızdaki önemini, onların görev ve sorumluluklarını, sıfatlarını öğrenir.
- Peygamberlerle diğer insanlar arasındaki farkı öğrenip peygambere iman disiplininin ve ciddiyetinin oluşturulması gerektiğini kavrar.
- Peygambersiz hak bir dinin olamayacağını, yaşanabilir bir dinin ancak peygamberin rehberliğinde olabileceğini kavrar.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi, Mevdudi. Saffat 180-182
- Her kavme bir peygamber gönderilmiştir. Fatır 24, Şuara 208, Nahl 36
- Her kavme kendi dili ile peygamber göndermiştir. İbrahim 4, Meryem 97, En'am 156
- Peygamber sayısı gaybdır. Mü'min 78, Nisa 164
- Peygamberin gönderiliş gayesi. En'am 48, 131, Nisa 165, A'raf 6
- Peygamberlere itaat ve bunun mükâfatı. A'raf 35, Bakara 285, Nisa 69
- Peygamberlere itaatsizlik ve bunun cezası. Rum 47, Yasin 30, Nisa 151, En'am 159, Ahzab 57
- Koçar, Musa, Mâtürîdî'ye Göre Nübüvvetin Gerekliliği ve Hz. Peygamber'in Nübüvveti, (Tebliğler), 21 Nisan 2003, Isparta, 2006, s. 103-116.

15. HAFTA**PEYGAMBERLERİN
SIFATLARI**

- Peygamberlerin sıfatları
- Peygamberlerin ortak mesajları: Tevhid
- Risalet
- Ahiret
- Adalet
- Güzel ahlak
- Özgürlük

Ezber ayeti: Nisa 165

AMAÇ / KAZANIM

- Peygamberlerin diğer insanlardan farklılıklarını kavrar.
- Peygamberlerin ortak mesajlarının günümüze taşınmasının önemini kavrar.

KONU

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Peygamberler ve Tevhid Mücadelesi, Mevdudi
- Peygamberler de insandır. Yusuf 109, Nahl 43, Rad 38, Furkan 20, İbrahim 11
- Peygamberlerin ortak mesajları: En'am 90, Şura 13, A'la 14-15, 18-19, Şura 106-107 ve 123-127
- Çakan, İsmail Lütfi, Peygamberlerin Bazı Ortak Nitelikleri ve Hz. Peygamber'in Ümmeti Üzerindeki Hakları, 13-15 Nisan 2007 / Konya, 2007, s. 17-38.

16. HAFTA**SABIR, TEVEKKÜL VE
DUA ANLAYIŞI**

- Peygamberlerde sabır, tevekkül ve dua anlayışı

AMAÇ / KAZANIM

- Bütün peygamberlerin ortak karakterini oluşturan bu kavramları içselleştirir. İmanda ve davette sabır, tevekkül ve duanın önemini, peygamberlerin mücadelelerini inceleyerek anlar. İman ilkelerimiz ve sorumluluklarımızı yerine getirirken kararlılığın ve tevekkülün mükâfatla sonuçlanacağını kavrar.

KAYNAKLAR

- Hz. Nuh: Şura 105-122, Hud 25-49
- Hz. Salih: Şura 141-159, Hud 61-67
- Hz. Eyyub: Enbiya 83-84
- Hz. İbrahim: Enbiya 68-71, Ankebut 24-25
- Hz. Yakup: Yusuf 18 ve 93-101
- Hz. Peygamber'in Mekke dönemi, özellikle Hüzün Yılı ve Taif Seferi: En'am 34, İbrahim 12, Ahzab 69, Fatır 4.
- Karacabey, Salih, Ülü'l Azm Peygamberler ve Ortak Yönleri, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1998, cilt: VII, sayı: 7, s. 297-314

17. HAFTA

AHİRET

- Ahirete iman
- Ahiret nedir?
- Ahirete imanın gerekliliği
- Ahirete imanın fert ve toplum üzerindeki etkileri

Ezber ayeti: Kıyamet 20-25

AMAÇ / KAZANIM

- Ahiret kavramının hayatımızda çağrıştırdığı manayı sorgular. Bir ahiret şuuru oluşturur. Ahirete iman disiplini oluşturup ahiret hesabı, ceza ve sevabını tefekkürle dünya hayatını tanzim eder.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Ahiret Bilinci, Hasan Eker, Düşün Yay.
- Sebe 3, Ankebut 20 ve 64
- Sonsuzluk Yolcusunu Uğurlarken, Hayrettin Karaman, DİB Yay.
- Çelik, Ahmet, Kur'an'a Göre Ahiret
- İncancının Bireysel ve Toplumsal Yönü, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001, sayı: 16, s. 173-195

18. HAFTA

DÜNYA-AHİRET DENGESİ

- Dünya ve ahiret dengesi
- Şimdi biz neredeyiz? (Durumumuz)
- Havf ve reca

Ezber ayeti: Bakara 201

AMAÇ / KAZANIM

- Ahirete iman disiplini oluşturup dünya ve ahiret dengesi konusunda gerekli ciddiyetin oluşturulması, özellikle nefsimizi sorgulayarak durduğumuz yeri kavrar.
- Hesabını verebileceğimiz bir hayat yaşamamız gerektiğini kavrar. Ne cenneti garantilemiş ne de umudunu yitirmişçesine değil, ikisi arasında bir inançla yaşamak gerektiğini kavrar.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Ahiret Bilinci, Hasan Eker, Denge Yay.
- Akaid-İbadet-Ahlak, Orhan Çimen, Sh: 99-103.
- Dünya-ahiret dengesi: Şura 20, Bakara 200-201, Cuma 10, Nur 37, Hadid 16 ve 22-23, Nahl 30
- Dünyayı istemek: Hud 15-16, İsra 18-21
- Havf ve reca: Secde 16, Zümer 9
- Sonsuzluk Yolcusunu Uğurlarken, Hayrettin Karaman, DİB Yay.
- Coşkun, Ahmet, Kur'an-ı Kerim'in Dünya ve Ahirete Bakışı, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1987, sayı: 4, s. 267-284.

19. HAFTA

KIYAMET

- Kıyamet
- Mahşer

Ezber ayeti: Yasin 48-49

AMAÇ / KAZANIM

- Ölümün bir son olmadığını, ebedi hayatın başlangıcı olduğunu kavrar. Hesap verirken tüm uzuvlarımızın şahitlik edeceğini kavrar.
- İyilerle kötülerin adaletle ayrılacağını, hiç kimseye zulmedilmeyeceğini kavrar.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Akaid-İbadet-Ahlak, Orhan Çimen, Tirmizi Cehennem 12, Tirmizi Cehennem 5,
- Ölüm: Kütüb-i Sitte 7298, Ankebut 57, Al-i İmran 185, Rahman 6,
- Dirilme: Ankebut 19, En'am 94, A'raf 57, Bakara 260
- Kıyamet uyarıları: Kehf 110, Mü'min 18, Bakara 48, 123, Lokman 33
- Kıyamet bilgisi: Yasin 48, Sebe 29-30, Neml 65, Naziat 42-46, Nahl 77, A'raf 187
- "Kıyamet" maddesi, DİA, Bekir Topaloğlu

20. HAFTA

AMEL

- Amel defteri
- Cennet ve cehennem

Ezber ayeti: İsrâ 71

AMAÇ / KAZANIM

- Dünya imtihanında yaptığımız her şeyin, zerre miktarı da olsa tüm fiil-lerimizin kaydedildiğini kavrar. Ebedi hayatta bu dünyadaki akide ve amellerimize göre karşılığının cennet ya da cehennem olacağını kavrar.

KAYNAKLAR

- Hesap verme için dirilme: Mutaffin 6, Saf-fat 19-20, Yasin 51-52, Rum 55, Taha 103-104, İnfıtır 17,18,19
- Amel defterleri: Hakka 19-29, Kehf 49, İsrâ 71, Casiye 28, Kasas 63
- Cennet: Fussilet 30, Enbiya 105, Hac 14, 23-24, Sad 49-52, Zümer 73
- Cennetin özellikleri: Vakıa 28-34, Rahman 56, Tur 20, Yasin 55-56, A'raf 43, 44, 50, 51, Saffat 50-61
- Cehennem: Meryem 71, Şura 4, Tahrim 6, Müddessir 30-31, Hicr 43, Vakıa 51-57, Nebe 21-30, Yunus 54, Maide 36, Hakka 30-37, İbrahim 16-17, Hacc 20-22, Nisa 56, Bakara 166-167, Mü'min 11
- CENNET VE CEHENNEM İLE İLGİLİ HADİSLER:**
- Buhari Bed'ül Halk 8, Müslim Cennet 2 (2824), Tirmizi Cennet 24 (2567), Tirmizi Cennet 11 (2546), Müslim Cennet 29 (2843), Muvatta Cehennem 1, Tirmizi Cehennem 7 (2592), Tirmizi Cehennem 8 (2594), Tirmizi Cehennem 4 (2588)
- CEHENNEMLİKLERLE İLGİLİ HADİSLER**
- Buhari Rikak 8, Müslim İman 36
- "Cennet" maddesi, DİA
- "Cehennem" maddesi, DİA
- "Amel defteri" maddesi, DİA

21. HAFTA

KADER

- Allah her şeyi bir kadere/ölçüye göre yaratmıştır.
- Sünnetullah ve kader

Ezber ayeti: Kamer 49

AMAÇ / KAZANIM

- Tabiatdaki düzenin Allah tarafından konulduğunun, her şeyin bir sebep-sonuç ilişkisi dairesinde ilerlediğinin, bu ilişkinin insan tarafından keşfinin bilim olduğunu kavrar.
- Allah'ın yeryüzünde cari olan kurallarının herkese aynı derecede uygulandığını fark eder. Sağlıklı bir kader ve kaza bilinci edinir.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Kur'an Fihristi, Recep Aykan, Pınar Yay.
- Ayetler: Enfal 53, Hak Dini Kur'an Dili, Cilt 4, Sh: 242
- Ayetler: Ra'd 11, Et-Tefsir'ul Hadis, Cilt 4, Sh: 371-375
- İlgili kitap: Bireysel ve Toplumsal Değişmenin Yasaları, Cevdet Said, Pınar Yay.
- Aydın, Ömer, Kur'an'da Kader ve Özgürlük, Kur'an Mesajı: İlmî Araştırmalar Dergisi, 1998, cilt: I, sayı: 4, s. 76-80.

22. HAFTA

KAZA VE KADERE İMAN

- Kaza ve kadere iman
- Kaza ve kaderin Kur'an'da kullanılışı
- Kaza ve kader değişir mi?
- İnsanın iradesi, kaza-kader ilişkisi

Ezber ayeti: Hadid 22

AMAÇ / KAZANIM

- Kader inancının doğru anlaşılması sağlanır. Bir kadere iman şuuru ve disiplininin oluşması sağlanır. Kader kavramının Kur'an ayetleriyle ve sahih hadislerle açıklanır.
- Kader konusunda içinden çıkılmayacak tartışmalara girmenin yanlışlığını kavrar. Bunun sapmalara sebep olabileceğini öğrenir.

KAYNAKLAR

- İman ve İbadetler, DİB, Sh. 132-136
- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Akaid-İbadet-Ahlak, Orhan Çimen, Sh: 121-126
- Kader ve irade: İnsan 3, Hadid 22, Bakara 216
- İnsana sorumluluk yükledi ve doğru yol gösterildi: Araf 35, İnsan 3, Beled 4-10
- Ceza amelin karşılığıdır: Rum 41, Nisa 79, Şura 30-31, Fatır 45, Rum 36, Necm 38,39
- Allah'ın takdiri: Talak 3, Kamer 49-53, Hadid 22-23, Hud 6, Fatır 11, Kamer 50
- Allah dilediğini doğru yola iletir: İnsan 30-31, Enam 83, Nur 46, Tekvir 27, 28, 29, Zümer 23, İsra 97, Kasas 56
- Kaderle İlgili Hadisler
- Tirmizi Kader 10, Buhari Cenaiz 83, Müslim Kader 8, Müslim Kader 6, Müslim Kader 4, Tirmizi Kader 3, Müslim Kader 11
- Gölcük, Şerafeddin; Kaza ve Kader Konusu, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, cilt: II, sayı: 2, s. 7-14.

23. HAFTA**KÜFÜR**

- Küfür nedir?
- Kâfir kime denir?
- Kur'an'a göre mümin ve kâfir

AMAÇ / KAZANIM

- İman karşıtlığının küfür olduğunun kavratılması. Kur'an ve Sünnet ışığında "küfür" ve "kafir" kavramlarının öğretilmesi. Küfrü gerektiren davranışlarla kendi nefsimizi sorgularken, başkalarını yargılamanın yanlışlığını kavrar. "İnsanlar arasında hükmetme yetkisi ancak Allah'a aittir" bilincini kazanır.

KAYNAKLAR

- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Kur'an Fihristi, Recep Aykan, Pınar Yay.
- Temel Kavramlar, Hüseyin K. Ece, Beyan Yayınları
- İman Küfür Sınırı, A. Saim Kılavuz, İman Konuları, Küfrün tanımı, Sh: 51-60
- Aydın, Ali Arslan, İslam'da Büyük Günahlar ve Tekfir Meselesi, Diyanet İlmi Dergi, 1975, cilt: XIV, sayı: 4, s. 197-201.

24. HAFTA**KÜFÜR VE ŞİRK**

- Küfür ve şirk
- İman ile küfür arasındaki sınır
- Tekfir

AMAÇ / KAZANIM

- İman ile küfür arasındaki sınırı kavrar. İmanda korku ile ümit arası çizginin korunmasını kavrar.
- "Tekfir" hastalığının sonuçlarının öğretilmesi. Tekfirciliğin kibir, istigna ve cehalet ile ilişkisini kavrar.

KAYNAKLAR

- İman ve İbadetler, DİB, Sh: 77-80
- İman-Küfür Sınırı, Ahmet Saim Kılavuz, Marifet Yay, Sh: 60-65
- Zarurat-ı Diniye, küfrün çeşitleri, şirk, irtidat.
- "Şirk" maddesi, DİA

25. HAFTA

MÜSTAĞNİ DURUŞ

- İstiğna (müstağni duruş) tağutu inkâr ya da tuğyan etmeme

Ezber ayeti: İsra 37

AMAÇ / KAZANIM

- İstiğnanın tevhid inancında şiddetle red olunduğunun farkında olur. Gurur ve kibirlenmenin İslam'da yasaklandığını kavrar.
- Tuğyanın Allah'ın bizim için koyduğu bireysel ve toplumsal sınırların çiğnenmesi olduğunu kavrar.

KAYNAKLAR

- Ayetler: Alak 6-7, İsra 37, Bakara 256
- Şamil İslâm Ansiklopedisi
- Polater, Kadir, Kur'an Açısından Kibir Sorunu ve Sonuçları, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2013, cilt: XVII, sayı: 1, s. 63-88.

26. HAFTA

HAYIR VE ŞER

- Hayır ve şer

Ezber ayeti: Tevbe 51

AMAÇ / KAZANIM

- Hayır ve şerrin Allah'tan (cc) olduğunu ve bu işlerde kişinin dilemesinin etkisinin de olduğunu kavrar. "Hayır, şer, tevekkül, rızık ve ecel" kavramlarının kaderle ilişkisini kavrar.

KAYNAKLAR

- İman ve İbadetler, DİB, Sh: 137-138
- Hikâyelerle Kavramlar, "Tevekkül", Hüseyin Özhazar, Cilt 2, Sh: 11-32
- Tevbe 51 ve 129, Bakara 45 ve 153, Enbiya 112, Al-i İmran 153, Kehf 23-24, Şura 36
- Hayır ve Şer: Enbiya 35, Bakara 216, Yunus 107, Beled 10, Şems 8, Şuara 84
- Öztürk, Yener, Hayır ve Şerri Özetleyici Muhtevasıyla Nahl 90. Ayetin Düşündürdükleri, EKEV Akademi Dergisi -Sosyal Bilimler-, 2005, cilt: IX, sayı: 22, s. 87-102

27. HAFTA**RIZIK**

- Rızık
- Ecel

Ezber ayeti: A'raf 34

AMAÇ / KAZANIM

- “İnsan için ancak çalıştığının karşılığı vardır” hükmünü ve ecelin vaktinin değişmeyeceğini içselleştirir. “Hayır, şer, tevekkül, rızık ve ecel” kavramlarının kaderle ilişkisini kavrar.

KAYNAKLAR

- İman ve İbadetler, DİB, Sh: 139-140
- Rızık: Bakara 212, 245, 268, Ankebut 17, 61-62, Yunus 31, Rum 40, Nahl 71, İsra 21, Zuhruf 32, Necm 39-41
- Ecel: A'raf 34, Nahl 61, Mü'minun 43, Fatır 11, Münafikun 11, Bakara 96, Enbiya 44, Yasin 68